

sk0062 nato - kollokvium
 sk0063 falkland - fejlemények
 sk0064 ,,leszerelés és gazdaságfejlesztés,,
 sk0065 egyiptom - el nem kötelezettek
 sk0066 falldin
 sk0067 rövid hírek:

brüsszel: egk
 belgrád: kraigher

sk0068 nszk - carterier
 sk0069 magyar parlamenti küldöttség
 sk0070 cirillo - parlament
 sk0071 kubai kisz
 sk0072 tartalomjegyzék /1. rész/
 sk0073 tartalomjegyzék /2. rész/
 sk0074 tartalomjegyzék /3. rész/

so/kd

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 baracs dénes
 kopreda dezső

- v é g e -

20.38 020482 1080

-.-

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. április 03.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

puja - laosz - záróközlemény /1. rész/

vientiane, 1982. április 3. /mti/ - puja frigyes külügyminiszter
 phoune sipraseuthnak, a laoszi népi demokratikus köztársaság
 külügyminiszterének meghívására március 29. és április 3. között
 hivatalos, baráti látogatást tett laoszbán.

puja frigyest fogadta szufanuvong, a laoszi népi demokratikus
 köztársaság elnöke, a laoszi forradalmi párt kb politikai
 bizottságának tagja, valamint phoumi vongvichit, az UPO kb
 politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes.

/népi
 puja frigyes és khamphay boupha megbízott külügyminiszter
 szilvélyes, baráti légkörű megbeszélésein áttekintette a nemzetközi
 élet időszerű kérdéseit, a magyar-laoszi kapcsolatok helyzetét,
 továbbfejlesztésük lehetőségeit.

a felek kiemelt figyelmet fordítottak a délkelet-ázsiai térség
 helyzetére, amely értékelésük szerint az imperialista körök és a
 kínai vezetés mesterkedései következtében hosszú ideje
 feszültségektől terhes. hangsúlyozták a regionális problémák békés,
 tárgyalásos megoldásának fontosságát, ami elősegíthetné egész ázsia
 békéjének és biztonságának megszilárdítását. ezzel kapcsolatban puja
 frigyes támogatásáról biztosította az indokinai országok
 külügyminisztereinek vientiane-i konferenciáján előterjesztett
 javaslatokat, amelyek a térségben fennálló feszültség csökkentését,
 a térség államai jószomszédi kapcsolatainak és békés együttélésének
 megteremtését szorgalmazzák.

a magyar diplomácia vezetője ellátogatott Luang prabang tartományi székhelyre, ahol az építőmunka helyi eredményeiről és feladatairól kapott tájékoztatást, és megismerkedett a történelmi város nevezetességeivel.

a látogatás idején írták alá vientianében a diplomák és iskolai okiratok kölcsönös elismeréséről szóló megállapodást, az 1982-1984. évekre szóló kétoldalu kulturális munkatervet és az 1982-1985. évekre szóló magyar-laoszi egészségügyi munkatervet. /folyt./

mj/zsa ht ng

08.45 030482 1939

--

sk0002 4 230 mtik1002

puja - laosz - záróközlemény /2. rész/

a két fél megegyezéssel állapította meg, hogy a magyar népköztársaság és a laoszi népi demokratikus köztársaság együttműködése kedvezően fejlődik az 1976-ban aláírt magyar-laoszi közös nyilatkozat alapján. jelentősnek tartják a külkereskedelmi áruforgalom megindulását.

a felek annak a meggyőződésüknek adtak hangot, hogy ez a látogatás további lendületet adott a magyar-laoszi barátság és sokoldalu együttműködés kiszélesedésének és elmélyülésének.

puja frigyos hivatalos, baráti látogatásra hívta meg laoszi kollégáját, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

mj/zsa ht ng

08.48 030482 0646

Nm

--

sk0003 4 230 mtik1003

falkland - carrington és nott sajtóértekezlete /1. rész/

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. április 3. /mti/ - lord carrington brit külügy- és john nott hadügyminiszter péntek esti közös sajtóértekezletén a brit kormány felelősei első ízben erősítették meg a falkland-szigetek elleni - sikeres - argentin invázió tényét.

a külügyminiszter bejelentette, hogy a támadást nagy-britannia „maradéktalanul elítéli”, mint az ENSZ alapokmányába ütköző és a biztonsági tanács elnöke által kibocsátott felhívással szögesen ellentétes lépést.

a brit kormány a történetek után megszakította a diplomáciai kapcsolatokat argentinával. a londonban működő argentin diplomatákat felszólították, hogy „négy munkanapon belül”, hagyják el az országot.

nott hadügyminiszter a maga részéről közölte, hogy bizonyos brit flottaegységek „egy ideje”, uton vannak az atlanti-óceán déli része - azaz a falkland-szigetek - felé, és a királyi haditengerészet „egy különleges rendeltetésű nagyobb csoportosítása”, felkészül egy esetleges megbiztatásra, amelyről két napon belül döntenek.

nott sem a hajók létszámáról, sem tartózkodási helyéről, sem minőségéről nem volt hajlandó adatokat közölni. válaszaiban nagyjából annak kifejtésére szorítkozott, hogy miért nem korábban indultak el a brit hadihajók a falkland-szigetek térségébe. visszatérő érve az volt, hogy nagy-britannia mindvégig diplomáciai eszközökkel kívánta megoldani a falkland körüli vitát, és óvakodott olyan katonai lépéseket tenni, amelyeket buenos aires „félreérthetett, vagy félremagyarázhatott volna”, ezért nem határoztak a flottacsoportosítás riadókészültségbe helyezéséről előbb, mint 24 órája. egy végső jelnek kellett érkeznie arról, hogy az argentin hadiflottának a térségben hadgyakorlatozó egységei nem cél nélkül „sodródnak”, egyre közelebb a falkland-szigetekhez. /folyt./

ae/dm ng

08.58 030482 1908

Nm

--

sk0004 4 230 mtik1004

falkland - carrington és nott sajtóértekezlete /2. rész/

a nyilatkozó miniszterek kizárták, hogy a jövőben - bármiképp alakuljon is a falkland-szigetek sorsa - olyan brit hajóegységek tartózkodjanak állandó megbizatással a körzetben, amelyek képesek lennének a mostanihoz hasonló méretű - legkevesebb 17 argentin flottaegységet megmozgató - invázió visszaverésére.

carrington szerint argentina 15 éve készült a pénteki akcióra, és az egymást követő brit kormányok „mindvégig azon fáradoztak, hogy diplomáciai úton hárítsák el ennek bekövetkeztét,„.

a továbbiakban kiderült, hogy nagy-britanniának - saját forrásból legalábbis - nincs pontos képe az invázió menetéről, és arról sem tud, mi a helyzet a szigeteken élő 1800 brit alattvalóval, valamint a londonból kiküldött kormányzóval. ismeretlen az ott-tartózkodó 79 tengerészgyalogos sorsa is. nott nem tudott válaszolni arra, felvették-e a katonák a harcot: annak megállapítására szorított, hogy „megadási parancsuk,„ nem volt - lévén ez a brit fegyveres erőknél ismeretlen.

carrington külügyminiszter értesre adta: sem az argentinára gyakorolt nemzetközi diplomáciai nyomás, sem a kétoldalú tárgyalások esélyeit nem itéli kilátástalanoknak. kiemelte, hogy az egyesült államok kormánya „rendkívül segítőkészek,„ bizonyult.

az mti tudósítójának kérdésére, vajon megelegedne-e nagy-britannia kevesebbel, mint a falkland-szigetek feletti teljes szuverenitás visszaszerzésével, a külügyminiszter kijelentette, hogy számár a is mérvadó, amit első helyettese, humphrey atkins mondott délelőtt a parlamentben. eszerint nagy-britannia „megfelelő katonai és diplomáciai lépéseket tesz annak érdekében, hogy fenntartsa a nemzetközi előírásokból fakadó és az ensz alapokmányával összhangban levő jogait,„ /folyt./

ae/dm ng

09.07 030482 1816

N m

--

sk0005 4 230 mtik1005

falkland - carrington és nott sajtóértekezlete /3. rész/

a nyilatkozó miniszterek azt a benyomást hagyták maguk után, hogy sokat várnak a biztonsági tanácstól /nem csak az argentin támadás elítélését, hanem az argentin katonaság visszavonásának követelését is/, valamint a folyamatban levő, kiterjedt diplomáciai erőfeszítésektől. láthatólag ezek fényében kívánnak csak dönteni a katonai eszközök igénybevételeéről.

a brit flottaegységek jó esetben két hét múlva lesznek a helyszínen.

ae/dm ng

09.09 030482 0520

--

sk0006 4 230 mtik1006

salvador /1.rész/

havanna, 1982. április 3. /mti/ - a farabundo marti nemzeti felszabadítási front /fmln/ és a forradalmi demokratikus front /fdr/ megismételte azt az álláspontját, hogy folytatja, sőt elmélyíti a háborút, de ugyanakkor kész a tárgyalások megkezdésére is.

salvador samayoa és hector oqueli, az fmln-fdr diplomáciai-politika bizottságának tagjai a két szövetséges forradalmi szervezet álláspontját pénteken mexikóvárosban sajtóértekezleten fejtették ki.

mindketten figyelmeztettek rá: ha az egyesült államok san salvador-i nagykövetségén és washingtonban formálódó új salvadori kormány olyan tömeggyilkos vezetése alá kerül, mint roberto d,abuisson nyugalmazott őrnagy, akkor a front kénytelen lesz változtatni a tárgyalások megkezdésére vonatkozó álláspontján.

samayoa hozzáfűzte: a forradalmi szervezetek megvárják, amíg az egyesült államok nagykövetsége befejezi az új kormány létrehozását, végrehajtja a személycserét, és azután nyilatkoznak jövőbeni magatartásukról.

samayoa és oqueli a sajtóértekezleten elmondotta: hinton nagykövetet és a washingtoni külügyminisztériumot kellemetlenül lepték meg a választások utáni fejlemények. a kereszténydemokrácia

N m

gyakorlatilag kiesett a kormányból, vagy a legszerencsésebb esetben is csak kisebbségi, alárendelt helyzetben vehet benne részt. kétségtelen - mutattak rá -, hogy a választások kimenetele vereség az egyesült államok salvadori politikájára.

az fmln-fdr szerint az ellenségnek a következő nagy katonai és politikai árat kellett fizetni a választásokért:

1. a partizánháboru történetében először fejtettek ki a fegyveres forradalmi erők ilyen fokú tevékenységet a városi központokban, és mindezt népi támogatással.
2. a felhalmozódott harci tapasztalatok gyümölcsöztetése révén a forradalmi erők között országos szinten magas fokú összehangoltság jött létre.
3. a választásokat megelőző napoktól mostanáig a forradalmi erők többet értek el, mint az egész megelőző időszak során. ez a többi között kifejezésre jutott a hadsereg központi őrhelyei és a legfontosabb utvonalak elleni sikeres támadásokban is. /folyt./

mL/ria ng

09.26 030482 2163

--

sk0007 4 230 mtik1007

salvador /2. rész/

pénteken san joséban, a costa rica-i fővárosban meghalt az a chilei újságíró, aki vasárnap a salvadori fővárosban lezajlott harcok során sebesült meg. carlos ruz ciera, a chilei televízió operatőrét a salvadori választások napján nyaklövés érte, amikor az egyik külvárosban felvételeket próbált készíteni. a fővárosnak ebben a részében a választások napján heves harcok dúltak a felkelők és a kormány katonái között.

ugyancsak pénteken san salvadorból hazájába szállították vissza mac cullant, a the sunday times című brit hetilap fotóriporterét, aki kedden az usulután megyei székvárosban folyó harcok során szenvedett életveszélyes sérüléseket. az angol újságíró hazájában műtétet hajtanak végre.

mL/ria ng

09.34 030482 0753

Nm

--

sk0008 4 230 mtik1008

laosz-kina

meruk józsef, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

vientiane, 1982. április 3. /mti/ - március utolsó hetében is több olyan diverzánst ejtettek foglyul laoszbán, akiket kínában képeztek ki politikai felforgató tevékenységre. a laoszi népi felszabadító hadsereg északi katonai körzetének parancsnoka egyebek között ezt mondta el az mti munkatársának luang prabangban.

khampha tábornok, aki jelentős személyisége laosz nemzeti felszabadító küzdelmének, és most az ország kulcsfontosságú részének katonai vezetője, hangsúlyozta, hogy az utóbbi időben minőségi változás állott be a kínaiak laosz elleni tevékenységében.

a laoszi népi forradalmi párt közelgő 3. kongresszusát megelőző hetekben a kínai ügynökök nem csupán a fegyveres diverzió módszereivel, hanem főként a politikai felforgatás és a fellazítás megannyi eszközével próbálkoznak. a határvidéken elmaradott körülmények között élő emberek bizalmába férkőzve ezek az ügynökök bizalmatlanságot igyekeznek kelteni az ország vezetőivel szemben, és megkísérelnek kétségeket támasztani a szocialista építés nagy áldozatok árán elért sikerei iránt.

az észak-laoszal határos jünnan kínai tartományban továbbra is több olyan tábor működik, ahol diszidens laosziakat és pénzért mindenre hajlandó kínai zsoldosokat képeznek ki a laosz elleni aknamunkára. a jünnani kínai rádióállomások szüntelenül sugározzák lao nyelvű, ellenséges tartalmu adásaikat, és mivel ezek hatékonysága egyre csökken, a pekingi vezetők újabb felforgató akciókat szerveznek.

a laoszi tábornok hangsúlyozottan szólt arról, hogy az ország fegyveres erői készen állnak bármiféle külső fegyveres beavatkozás meghiusítására. kiemelte, hogy a szocialista országok internacionalista segítsége révén laosz népe képes megvédeni szuverenitását. befejezésül rámutatott, hogy a lnfp kongresszusának előkészületei fontos állomást jelentenek a hadsereg politikai ismereteinek elmélyítésében, szocialista eszmeiségének erősítésében.

mj/tcs ng

09.42 030482 2013

Nm

--

sk0009 4 210 mtik1009

április 4. - szovjetunió

moszkva, 1982. április 3. /mti/ - a pravda szombati száma első oldalán közli leonyid brezsnyevnek és nyikolaj tyihonovnak április 4. alkalmából kádár jánoshoz, losonczi pálhoz és lázár györgyhöz intézett üdvözlő táviratát és a magyar vezetők válaszát. a felszabadulás ünnepe alkalmából a pravda és több más központi lap beszámol a pénteken moszkvában megrendezett ünnepségről. a komszomolszkaja pravda budapesti tudósítójának színes riportját közli a magyar főváros életéről.

moszkván kívül a szovjetunió más városaiban is megemlékeztek magyarország nemzeti ünnepéről. a belorusz fővárosban, minszkben megtartott ünnepségen váczi lászló követtanácsos, a kijevi ünnepségen pedig maktári györgy főkonzul vett részt.

fl/ria ng

09.44 030482 0777

--

sk0010 4 230 mtik1010

bt - nicaragua

new york, 1982. április 3. /ap/upi/reuter/afp/ - az egyesült államok az ensz biztonsági tanácsában pénteken este - vétőjogával élve - megakadályozta annak a panamai-guyanai közös határozattervezetnek az elfogadását, amely felszólította a világ államait, hogy tartózkodjanak az erőszak alkalmazásától a közép-amerikai és a karibi államokkal szemben.

nicaragua március 19-én kérte a bt összehívását, mivel attól tart, hogy az egyesült államok katonai akciót akar indítani ellene. a pénteken betervezett kompromisszumos javaslat az egyesült államok és nicaragua nevének említése nélkül szólította fel az államokat a „közvetlen, közvetett, nyílt vagy burkolt erőszak alkalmazásától való tartózkodásra”, valamint az egyesült nemzetek olyan alapelveinek betartására, mint a be nem avatkozás és a viszályok tárgyalások útján történő, békés rendezése.

jeane kirkpatrick, az egyesült államok ensz-fődelegátusa a vita során úgy nyilatkozott, hogy az amerikai-nicaraguai vita nem az ensz, hanem az amerikai államok szervezetének jogkörébe tartozik. felszólalásában azzal vádolta nicaraguát, hogy miközben a be nem

Nw

avatkozás elvét emlegeti, ő maga beavatkozik a szomszédos államok belügyeibe. emellett kirkpatrick asszony tagadta, hogy washingtonnak szándékában állna a nicaragua elleni invázió. miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter erre így válaszolt: „köszönöm, de nicaraguát ez nem elégíti ki, mert nem esett szó a burkolt agresszióról.”

a szavazás során csak az időközben eltávozott kirkpatrickot helyettesítő charles lichenstein nagykövet foglalt állást a javaslatnál szemben, de - mint a bt állandó tagja - ellenszavazatával meghiusította a határozattervezet elfogadását. a tanács 15 tagállama közül 12 ország igen-nel szavazott, nagy-britannia és zaire tartózkodott a szavazástól.

a szavazás után lichenstein - a „vétő”, ellenére - úgy nyilatkozott, hogy „nyitva maradt az ajtó”, a tárgyalások előtt. d,escoto kijelentette, hogy az egyesült államok nem pusztán egy határozattervezet, hanem az ensz alapokmányának alapvető elvei ellen adta le szavazatát. ennek ellenére managua kész a lehető leghamarabb gyümölosző párbeszéd megkezdésére az egyesült államokkal - hangsúlyozta a nicaraguai külügyminiszter.

kj ng

10.07 030482 2286

--

sk0011 4 230 mtik1011

falkland-szigetek - újabb fejlemények /1. rész/

london/buenos aires/róma, 1982. április 3. /mti-ap/upi/afp/ - a brit parlament mindkét háza rendkívüli ülést tart szombaton a falkland/malvin/-szigetek argentin megszállása ügyében kitört válságról. ez az első szombati válságülés az 1956-os szuezi válság óta, amely sikertelen imperialista agresszióval és az eden-kormány bukásával végződött. londoni megfigyelők a mostani hangulat alapján a legmélyebb brit külpolitikai válságról beszélnek 1956 óta, amely most ugyanúgy megrendítheti a konzervatív kormányt, mint annak idején. margaret thatcher nyilatkozata és a kormány következő lépései nyilván döntőek lesznek, hiszen a nemzeti megaláztatás légkörében a konzervatív jobbszárny, az ellenzék és a sajtó máris követeli a két érintett miniszter, lord carrington és john nott lemondását.

Nw

angliában a közhangulat eddig nem vezetett nagyobb arányú argentinellenes kilengésekhez. pénteken egy maaroknyi csoport tüntetést rendezett a londoni argentin nagykövetség előtt, és valaki egy követ bevert egy ablakot. később egy nemzeti büszkeségében megsértett brit alifivaló argentinellenes jelszavakkal teleaggatott kocsival behajtott a downing streetre, a miniszterelnöki rezidencia elé. három személyt letartóztattak, ittás és közrendbontó cselekményekért,.

közben buenos airesben a kormánypalota előtti téren ötezres tömeg várta a himnuszt énekelve, britellenes jelszavakat harsogva, zászlócskákat lobogtatva leopoldo galtieri elnök bejelentését. amikor a tábornokelnök megjelent a palota erkélyén és deklarálta, hogy argentina fegyveres erői véget vetettek a szigetek, brit bitorlásának, a tömeg üdvölgösködött ki. a kormánynak szüksége volt erre a győzelemre, a nép megosztott volt, de ez most egyesíti őket, - idéztek a hírügynökségi tudósítások néhány jellemző megnyilvánulást az ünneplő tömegekből./folyt./

Lb ng

10.34 030482 1976

--

sk0012 4 230 mtik1012

falkland-szigetek - újabb fejlemények /2. rész/

Londonban a politikai életet és a sajtót mélyen megrázta a hajdani gyarmatbirodalom egyik utolsó maradványának váratlan sorsa. általános vélemény szerint thatcher asszony kormánya eddigi legkeményebb próbatétele elé került, mert minden oldalról súlyos mulasztással, a nyilvánvalóan közelgő veszély semmibevételével vádolják.

dr. david owen volt külügyminiszter, a szocialdemokrata párt egyik parlamenti vezére tragikusnak nevezte, hogy a kormányt ilyen készületlenül érthette az argentin invázió, és figyelmeztette a közvéleményt, hogy ne számítson a szigetek visszafoglalására. a sértett nemzeti büszkeség legélesebben a sajtókommentárokban nyilvánult meg, amelyek erélyes ellensapásra buzdították a kormányt.

a máskor hűvösen mértéktartó the times így írt: „világossá kell tennünk, hogy készek vagyunk súlyos csapást mérni az argentin flottára..., ha a betolakodókat nem vonják vissza nagyon rövid időn

Nm

belül., a liberális the guardian úgy vélte, hogy „a brit oroszán elszunyókált, elképzelhetetlen, hogy a kudarcért felelős miniszterek a helyükön maradhatnak, - követelte a külügy- és a hadügyminiszter leváltását a konzervatív/sun.-, anglia megalázó feladásba kényszerült - kesergett a the daily mail. - vissza kell vágnunk az argentinoknak, méghozzá keményen., a the daily express „kontár diplomáciát és hanyagságot, hányt a kormány szemére.

a római tartózkodó ensz-főtítkár, javier pérez de cuellar nyilatkozatban fejezte ki „mély sajnálkozását, a fejlemények miatt, és egyben reményét, hogy a két érintett ország, argentina és az egyesült királyság a biztonsági tanács keretében békés megoldást talál a problémára.

ennek egyelőre nem sok jele van. a brit határozati javaslat az argentin erők haladéktalan kivonását követeli a falkland-szigetektől, míg az argentin fődelegátus állásfoglalása szerint a vitás kérdések megállapodás tárgyát képezhetik ugyan, de argentina szuverenitása a szigetek fölött nem. a bt köreiből származó értesülések szerint a brit határozati javaslat aligha számíthat a szükséges többségre.

a gyarmati kérdés megoldására alakított különleges ensz-bizottság elnöke, frank owen abduallah a válság békés rendezésére, az erőszaktól való tartózkodásra hívott fel. rámutatott, hogy a bizottság megalakulása óta foglalkozik a falkland-szigetek helyzetével, és a közgyűlés három ülészaka szőlította már fel argentinát és nagy-britanniát a kérdés békés rendezésére.

Lb ng

10.43 030482 2505

--

sk0013 4 230 mtik1013

marchais - nicaraguai látogatás

havanna, 1982. április 3. /mti/ - befejezte managuai látogatását georges marchais, a francia kommunista párt főtítkára, és pénteken este elutazott havannába.

a francia kommunista vezető nicaraguában a sandinista vezetés tagjaival az imperialista fenyegetőzések és beavatkozási kísérletek következtében közép-amerikában kialakult helyzetről és a térségben kibontakozott válságok politikai megoldásának lehetőségeiről tárgyalt.

Nm

elutazása előtt tartott sajtóértekezletén a salvadorban vasárnap tartott választásokat „cinikus színjátéknak”, nevezte. sokatmondónak minősítette azt a tényt, hogy a választások után az egyesült államok san salvador-i nagykövetségének épületében folynak a tárgyalások az új kormány megalakításáról. „az egyesült államokban így képzelik el a demokráciát, a szabadságot és a szuverenitást”, - mondotta, majd rámutatott: a salvadori szélsőjobboldali csoportok nehéz helyzet elé állították ronald reagan elnököt azzal, hogy a kereszténydemokrácia kiiktatására törekednek és átcsoportosítják soraikat.

nicaraguai látogatásáról szólva marchais kijelentette: meggyőződhetett arról, hogy az észak-amerikai fenyegetések, nyomás és provokációk milyen bonyolult helyzetet hoztak létre az országban. a szükségállapot bevezetésére utalva leszögezte, hogy nicaraguának nemcsak joga, hanem kötelessége a lakosság felkészítése minden lehetséges agresszió visszaverésére.

ml/ria ng

10.50 030482 1462

--

sk0014 4 230 mtik1014

puja frigyes hanoiban

hanoi, 1982. április 3. /mti/ - puja frigyes külügyminiszter szombaton vientiánéből hivatalos, baráti látogatásra a vietnami szocialista köztársaság fővárosába, hanoi-ba érkezett. a magyar külügyminisztert hanoiban nguyen co thach, a vietnami kommunista párt kb politikai bizottságának póttagja, a vszk külügyminisztere fogadta. jelen volt varga józsef, a magyar népköztársaság hanoi nagykövete is.

a nap folyamán a két külügyminiszter megkezdte hivatalos tárgyalásait.

mj/ria ng

10.54 030482 0528

Nww

--

sk0015 4 230 mtik1015

bt - jordániai javaslat

new york, 1982. április 3. /mti-ap/upi/reuter/afp/ - az egyesült államok pénzügyminisztere este az ENSZ Biztonsági Tanácsában ellenszavazatával meghiúsította annak a jordániai határozattervezetnek az elfogadását, amely felszólította izraelt, hogy vonja vissza ciszjordániában hozott elnyomó intézkedéseit.

mint emlékeztető, az izraeli hatóságok a közelmúltban feloszlatták a jordániától 1967-ben elragadott ciszjordániában fekvő bira választott község tanácsát, és elmozdították a nablusi és a ramallahi palesztin polgármestert. megüresedett posztjukra új embereket neveztek ki. „a polgári közigazgatás bevezetésének”, jegyében. az intézkedések következtében heves összetűzések robbantak ki, amelyek során hat palesztin polgári személy és egy izraeli katona életét vesztette.

a diplomáciai források által „mérsékelt hangvételűnek”, minősített jordániai határozattervezet nem szólította fel a tagállamokat izrael elleni szankciókra, és még el sem ítélte tel-avivot. pusztán felszólította izraelt, hogy vonja vissza a község tanácsot feloszlató és a polgármestereket elmozdító döntéseit.

a tervezet azt is követelte, hogy izrael hagyjon fel minden olyan cselekménnyel, amely ellentmond az 1949. évi, a polgári lakosság háború idején való védelméről szóló genfi egyezmény rendelkezéseinek.

a biztonsági tanács 15 tagja közül 13 a tervezet mellett foglalt állást. a tanács soros elnöke, a zaire-i delegátus tartózkodott a szavazástól. az egyesült államokat képviselő, charles lichens fejn azzal az érveléssel, hogy „a tervezet nem segítette volna elő a közel-keleti békét”, nem-mel szavazott és megakadályozta, hogy a tervezet határozattá váljék. lichenstein nagykövetnek megadatot az a lehetőség, hogy egy órán belül kétszer szavazzon a túlnyomó többség ellen. előzőleg az egyesült államok elleni nicaraguai panasz ügyében benyújtott tervezetet vétőzta meg.

kj ng

11.11 030482 1930

Nww

--

sk0016 4 230 mtik1016

velajati

islamabad, 1982. április 3. /reuter/ap/ - ali akbar velajati iráni külügyminiszter pénteken befejezte pakisztánban tett négynapos hivatalos látogatását. tárgyalásairól nem adtak ki közös közleményt. megfigyelők értékelése szerint ennek részint az az oka, hogy irán és pakisztán afganisztánnal kapcsolatos álláspontja ellentmond egymásnak.

velajati látogatása befejeztével tartott sajtóértekezletén közölte, hogy irán közös iszlám haderő létrehozását javasolja izrael ellen. az iráni külügyminiszter szerint tárgyalások útján nem lehet elérni, hogy izrael kiűritse a megszállt arab területeket. „izrael csak a hatalom és az erő nyelvén ért, éppen ezért kell az iszlám országoknak közös hadsereget létrehozniuk, - jelentette ki velajati. azt javasolta, hogy minden iszlám nemzet egy-egy dandárt küldjön a közös hadseregbe.

velajati izraelt nevezte az iszlám országok legnagyobb közös ellenségének, de hozzátette: „mi úgy véljük, hogy izrael az egyesült államok képviselője a térségben. számunkra nincs különbség izrael és az egyesült államok között.,,

afganisztán kérdéséről szólva velajati kijelentette, hogy azt az afgán népnek magának kell megoldania, mindenféle külső beavatkozás nélkül.

gó ng

11.19 030482 1249

--

sk0017 4 230 mtik1018

nicaragua - ensz

havanna, 1982. április 3. /mti/ - nicaragua fenntartja magának a jogot, hogy panaszát az ensz-közgyűlésben terjessze elő, miután az egyesült államok a biztonsági tanácsban vétőjével megakadályozta a közép-amerikai és a karibi helyzettel foglalkozó panamai határozati javaslat elfogadását.

a nicaraguai kormányzótanács pénteken este nyilvánosságra hozott közleménye hangsúlyozza: washington vétője megerősítette nicaraguának azt a véleményét, hogy az egyesült államok nem

Nm

törekszik a térségben kialakult válsághelyzetek békés, politikai eszközökkel történő rendezésére, és ennél fogva nem hajlandó előfeltételek nélküli tárgyalásokat kezdeni a válság által érintett országokkal, köztük nicaraguával.

a kormányzótanács közleményében felkéri a világ közvéleményét és a demokratikus kormányokat: követeljék az egyesült államoktól, hogy közép-amerikában mondjon le az erőszak alkalmazásáról, és fogadja el a tárgyalások mielőbbi megkezdésének gondolatát.

ml/ria ng

11.36 030482 1008

--

sk0018 4 230 mtik1019

giscard d,estaing

párizs, 1982. április 3. /mti/ - giscard d,estaing volt köztársasági elnök - miután a márciusi járási választásokon egy konzervatív többségű választókerületben mandátumot szerzett - ezentul részt vesz az udf ellenzéki pártszövetség politikai bizottságának tanácskozásain - jelentette be jean lecanuet, az udf elnöke. mint közölte, hogy az udf politikai bizottsága kooptálta a volt köztársasági elnököt.

giscard d,estaing tehát, bár még egy év sem telt el tavalyi választási veresége óta, ismét visszatér a politikai színre. a francia kommentátorok hangsúlyozzák: giscard d,estaing nem adta fel politikai ambícióit, és az a tény, hogy ilyen hamar visszatér a politikai életbe, arra mutat, hogy nem akarja teljesen átengedni az ellenzék vezetését jacques chirac-nak, az rpr elnökének.

a le figaro szerint giscard d,estaing indulni akar a legközelebbi elnökválasztáson, és úgy véli: már nem várhat tovább, aktivan be kell kapcsolódnia a politikai életbe, hogy „jelen legyen, ha alkalom kínálkozik,„. a jobboldali lap ugyanakkor annak az aggályának ad kifejezést, hogy giscard d,estaing visszatérése megosztást idézhet elő az ellenzék soraiban, és személyi vetélkedés alakul majd ki giscard d,estaing, jacques chirac és raymond barre volt miniszterelnök között az ellenzék vezetéséért, amelynek tétje az elysée-palota meghódítása.

ds/ria ng

11.45 030482 1388

Nm

--

sk0019 4 230 mtik1020

falkland - a brit kormányzó uruguayban

montevideo/buenos aires, 1982. április 3. /reuter/afp/ - a falkland /malvin/-szigetek brit kormányzóját, rex huntot, hivatalnokait és a 80 tengerészgyalogosból álló brit helyőrséget az argentin légierő egyik szállítógépen uruguay fővárosába, montevideoba vitték. a brit korona fennhatóságának képviselői várhatólag még szombaton folytatják utjukat uruguayból londonba.

port stanley-ben, a szigetcsoport fővárosában felvonták a kék-fehér-kék argentin lobogót, magát a városkát már át is ,,keresztelték,, puerto rivero-ra.

az invázió órák alatt zajlott le, a kis brit helyőrség nem volt képes komolyabb ellenállást tanúsítani. egy argentin katonai közlemény szerint pedro giachino, a tengerészgyalogos zászlóalj parancsnokhelyettese életét vesztette, amikor emberei élén megrohmozta a kormányzó rezidenciáját és a védők lövései eltalálták. három további argentin tengerészgyalogos sebesüléseket szenvedett, a brit katonák sértetlenül adták meg magukat.

leopoldo galtieri argentin elnök rádióbeszédében azzal indokolta a szigetek katonai erővel történt elfoglalását, hogy ,,véget kellett vetni nagy-britannia örökös halogatásainak, amelyekkel meghosszabbította uralmát a szigetek és befolyási övezetei felett,,. galtieri igyekezett megnyugtatni az 1600 főnyi brit lakosság-ot, hogy argentina fellépése ,,nem jelent semmiféle agressziót a szigetek mai lakosaira nézve, akiknek jogait és életmódját tiszteletben tartjuk,,. végül londonhoz intézve szavait figyelmeztette a brit kormányt, hogy argentina nem ijed meg a katonai fenyegetésektől. később amadeo frugoli hadügyminiszter megerősítette az államfő szavait, amennyiben kijelentette, hogy argentina szükség esetén fegyveres erővel védelmezi meg birtokát. ,,argentina habozás nélkül megvédelmezi, amit a magáénak tart,, - jelentette ki frugoli ujságírók előtt.

washington, 1982. április 3. /upi/ - az amerikai kormány nagyon óvatosan foglalt állást, láthatóan nem akarván elidegeníteni magától egyik baráti állam kormányát sem. a külügyminisztérium első közleményében felszólította az argentin kormányt, hogy vonja vissza erőit a szigetektől. a következő közlemény viszont már hozzátette, hogy ,,az egyesült államok kormánya nem foglal állást az egyesült királyságnak és argentinának a szigetekre támasztott ellentétes követeléseivel tárgyában,,.

lb ng

12.02 030482 2386

Nm

--

sk0020 4 230 mtik1021

libanon, feszültség /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. április 3. /mti/ - a múlt év áprilisában kirobbant beirut-i és zahlei harcok évfordulóján növekvő politikai és katonai feszültség kerítette hatalmába libanont. beirutban két egymást követő éjszakán többórás tüzérségi párbajt vívtak egymással a polgárháborus tüzszüneti vonal mentén elhelyezkedő jobboldali miliciák és az arab békefenntartó erők. péntek este két halálos áldozata és több sebesültje volt annak a fegyveres konfliktusnak, amely nyugat-beirutban zajlott le a békefenntartó erők kötelékében szolgáló palesztinai felszabadítási hadsereg és két baloldali szervezet milicistái között.

a falangisták által kiprovokált ,,zahlei háboru,, évfordulóján a basir gemajel vezette jobboldali miliciák nemzetközi szolidaritási konferenciát szerveztek azzal a céllal, hogy megnyerjék a nyugati államok támogatását a libanoni válság jobboldali megoldásához. basir gemajel megnyitó beszédében durva támadást intézett a szíriai csapatok és a palesztin ellenállási mozgalom libanoni jelenléte ellen, követelte a szíriai csapatok kivonását és a palesztin gerillák lefegyverzését, majd fenyegetően kijelentette, hogy ,,a megszállás napjai meg vannak számlálva, megkezdődött a visszaszámolás libanon felszabadításához,,.

a tendenciózusan kiválogatott külföldi delegátusok egy része támogatta a falangista törekvéseket, mások viszont a konfliktus tárgyalásos rendezését, ezen belül a libanoni-palesztin megbékélést szorgalmazták, ami - hírek szerint - felingerelte a jobboldali miliciák parancsnokát. /folyt./

... bz/ria lb

12.53 030482 1626

Nm

--

sk0021 4 230 mtik1022

libanon, feszültség /2.rész/

minthogy a belpolitikai válság rendezése szorosan összefügg az idén esedékes elnökválasztással, élénk figyelmet keltett, hogy nabih berrri, az amal nevű síita félkatonai szervezet vezetője állást foglalt az ugynevezett 1943-as formula eltörlése mellett, a hatalmi pozíciók vallási-felekezeti elosztása ellen, amely szerinte minden baj forrása. /e formula értelmében a köztársasági elnök maronita keresztény, a miniszterelnök szunnita mohamedán, a parlament elnöke pedig síita stb./ berrri kijelentette, hogy amennyiben érvényben marad a felekezeti szisztéma, akkor a legnépesebb vallási közösség, a síiták képviselőjét kell az államfői posztra állítani.

bz/ria lb

12.56 030482 0712

-.-

sk0022 4 230 mtik1023

rövid hírek

iráni - pfsz

beirut, 1982. április 3. /taszsz/ - az iráni külügyminisztérium pénteken értesítette a palesztin felszabadítási szervezetet, hogy teheránban működő képviselőjét nagykövetség rangjára emelte, és így teljes diplomáciai elismerésben részesítette. a hírt a palesztin hírügynökség közölte.

kiprianu — papandreu

athén, 1982. április 3. /ap/ - szpirosz kiprianu ciprusi köztársasági elnök pénteken, utban róma felé, athénban megbeszéléseket folytatott andreasz papandreu görög miniszterelnökkel. kiprianu románban találkozni fog az ott tartózkodó javier pérez de cuellar ensz-főtítkárral, majd továbbutazik bonnba.

103 éves főváros

szófia, 1982. április 3. /mti/ - szófia 103. születésnapjáról emlékeztek meg szombaton bulgáriában. ulpia serdica, szredec, szófia ugyan európa egyik legrégebb települése, a kontinens fővárosai között azonban a fiatalabbak közé tartozik. szófia az ősi pliszka, preszlav és carevgrad /veliko tirnovo/ után vette át a főváros

Nm

szerepét a négy és fél évszázados oszmán rabság alól felszabadult bulgáriában.

bolgár-görög pártegyüttműködés

szófia, 1982. április 3. /mti/ - a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetben különösen időszerű és nagy politikai jelentőségű a balkán-félsziget atomfegyvermentes övezetté alakításának gondolata. ezt hangsúlyozza egyebek között a bolgár népi földműves szövetség és a görög új demokrácia párt 1982-1985 évi együttműködési jegyzőkönyve, amelyet pénteken este írtak alá szófiában.

forgószél párizsban

páris /texas/ 1982. április 3. /adn/afp/ - pénteken 225 kilométer óránkénti sebességgel, nagyerejű tornádó söpört végig az egyesült államok néhány államában, texasban, arkansasban és missouri államokban. a forgószél hírek szerint eddig 23 áldozatot követelt, 200 ember megsérült, az anyagi károk jelentősek.

ts-ék lb

13.11 030482 1971

-.-

sk0023 4 230 mtik1026

falkland

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1982. április 3. /mti/ - a falkland-szigetek ellen végrehajtott argentin invázió másnapján, szombaton délelőtt, rendkívüli ülést tartott a brit parlament. a szuezi válság, tehát huszonöt év óta első ízben történt meg, hogy az angol törvényhozás hétvégén ülésezett. margaret thatcher miniszterelnök bejelentette, hogy hétfőn nagy hadiflotta-különítmény kel utra a falkland /malvin/-szigetek felé, és a szigetcsoport argentin birtokbavételének megtörténteként nagy-britannia befagyaszt minden argentin követelést, amely brit bankoknál jelenleg fennáll.

a hadihajókat a brit kikötőből hétfőn induló repülőgép-anyahajó az „invincible”, „győzhetetlen”, vezeti majd. thatcher asszony nem közölte, hogy mekkora flottáról van szó. londoni katonai hírforrások, amelyeket a reuter angol hírszolgálati iroda idézett szombaton, 35-40 hajóról véltek tudni.

te

a brit miniszterelnök e bejelentés megtételekor azonban kijelentette: „hangsúlyozom, nem tudom előre megmondani, hogy a hadiflotta-különítmény milyen parancsot fog kapni menetközben. ez a helyzet alakulásától függ,,.

előzőleg margaret thatcher kijelentette, hogy a falkland-szigetek és tartozékai „brit területek, továbbra is azok maradnak, státusukon semmiféle agresszió vagy invázió,, nem változtathat. nagy-britannia - közölte - a „lehető leghamarabb vissza kívánja állítani szuverénitását,, gyarmata fölött. ezt leszögezve a kormányfő elébe ment az ellenzék várható támadásának, s elhárította azt a szemrehányást, hogy a brit flottát jóval korábban kellett volna mozgósítani, s hogy - általában szólva - a kormányt felkészületlenül érte volna az argentin akció. /folyt./

ae-fg pk

15.13 030482 1732

--

sk0024 4 230 mtik1027

falkland - parlament - 2

az ellenzék részéről michael foot, a munkáspárt vezére, azt hangoztatta, hogy az argentin hadsereg lépése után, amit „leplezetlen agreszió,, -nak nevezett, a falkland-szigetek népe csakis a brit kormánytól várhatja sorsának „jobbrafordulását,, sőt, joga van elvárni, hogy london cselekedjék. azok a biztosítékok, amelyeket argentina szolgáltat, szerinte értéktelenek. foot kétségbe vonta a brit diplomácia, hírszerzés és a katonai tervezés hatékonyságát, s vizsgálatot sürgetett. /folyt./

ae/mh

15.16 030482 0538

--

te

sk0025 4 230 mtik1028

falkland - brit parlamenti vita /2 rész/

a vizsgálat gondolatával a felszólalók közül - a kormány képviselőit leszámítva - mindenki egyetértett.

a törvényhozásban a hangulat meglehetősen harcias volt. a jobb- és baloldalon számos képviselő jelentette ki, hogy nagy-britanniát „megalázták, amit csak katonai eszközök alkalmazásával lehet javítani, függetlenül attól, hogy mit tesz, vagy képes tenni a biztonsági tanács és a szövetséges diplomácia.

david owen volt külügyminiszter a szocialdemokraták nevében egy „békés katonai opció,, érvényesítését szorgalmazta, mondván, hogy a brit flottának vesztégyár alá kellene vennie a falkland-szigeteken tartózkodó argentin erőket, s ebből a pozícióból volna szabad csak tárgyalnia buenos aires-szel.

ae pk

15.17 030482 0783

--

sk0026 4 230 mtik1029

rövid hírek

vrhovec-papandreu

athén, 1982. április 3. /dpa/ - a görögországi látogatáson tartózkodó joszip vrhovec jugoszláv külügyminisztert szombaton fogadta andreasz papandreu görög miniszterelnök. a megbeszéléseken a kétoldali kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről volt szó. a dpa hírgyűjtemény értesülése szerint a péntek óta athénban tartózkodó vrhovec előkészíti papandreu májusban esedékes jugoszláviai látogatását.

doszt

uj-delhi, 1982. április 3. /dpa/ - az afgán kormány tavaly augusztusban tett békejavaslatát továbbra is megfelelő alapot jelentenek a háromoldali tárgyalásokhoz afganisztán, pakisztán és irán között - jelentette ki szombaton az uj-delhi repülőtéren sah muhammed doszt afgán külügyminiszter. doszt egy napra érkezett az indiai fővárosba. vasárnap utazik tovább kuvaitba, ahol részt vesz az el nem kötelezett országok koordinációs irodájának miniszteri tanácskozásán.

te

eltűnt repülőgép

London, 1982. április 3./ap/ - pénteken eltűnt egy c-1a típusú amerikai katonai szállító repülőgép a földközi-tengeren - jelentette be egy haditengerészeti szóvivő. a kétmotoros gép pénteken szállt fel az eisenhower nevet viselő repülőgépanyahajóról, 4 főnyi személyzettel és 7 utassal. a repülőgép kréta szigete felé vette útját, 25 kilométerre a céltól a gép kikerült a radarerő látómezejéből, és megszakadt vele a rádióösszeköttetés is. a gép felkutatására tett eddigi kísérletek nem jártak eredménnyel.

vörös brigádások

Róma, 1982. április 3./afp/reuter/ - az olasz rendőrség az elmúlt két napon 34 olyan személyt tartóztatott le, akik valószínűleg a „vörös brigádok”, nevű terrrorszervezet tagjai - közölték római igazságügyi szervek. a rendőrség jelentős mennyiségű dokumentumot is lefoglalt, amelyek magas rangú rendőrök és börtöntisztviselők elleni akciók kidolgozott terveit tartalmazzák.

kr pk
15.40 030482 1895

-.-

sk0027 4 230 mtik1030

usa - pakisztán

Islamabad, 1982. április 3./mti-afp/reuter/ - zia ul-hak pakisztáni elnök szombaton az általa kinevezett szövetségi konzultatív tanács ülésén azt mondta, hogy tavaly az egyesült államok felajánlotta Pakisztánnak: kész csapatokat állomásoztatni az országban és számukra egy fegyverlerakatot létesíteni - „ha netalán egy súlyos órában szükség lenne erre,„ elutasítottam a javaslatot - jelentette ki a pakisztáni elnök.

zia elnök szerint az amerikai javaslat akkor hangzott el, amikor Pakisztán és az egyesült államok tavaly megállapodott abban, hogy Washington a következő évek folyamán 3,2 milliárd dollár értékben nyújt katonai és gazdasági segílyt Islamabadnak.

- közöltem az amerikaiakkal - mondta szombaton zia elnök -, hogy az ország függetlensége, biztonsága védelmének felelőssége kizárólag a 84 millió pakisztáni vállain nyugszik.

Le

Islamabadban nyugati diplomaták meglepetéssel kommentálták az elnöki bejelentést, mert véleményük szerint eddig mind az egyesült államok, mind pedig Pakisztán elzárkózott attól, hogy amerikai csapatok állomásozzanak Pakisztánban.

a pakisztáni elnök egyebekben ismét kizárta annak lehetőségét, hogy választásokat tartsanak az országban. a jelenlegi helyzetben - mondotta - más országok megkísérelhetnék befolyásolni az eredményeket.

az elnök ismét Indiára hárította a felelősséget azért, hogy nem történt javulás a két ország kapcsolataiban.

fg pk
15.42 030482 1458

-.-

sk0028 4 230 mtik1031

Lemp-konferencia - vége

Varsó, 1982. április 3./mti/ - varsóban szombat délután befejeződött a lengyel egyesült munkáspárt első országos ideológiai konferenciája.

az értekezlet második munkanapján először folytatódott a vita a szekciókban, majd annak befejezése után újabb plenáris ülést tartottak. ezen Stefan Olszowski, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára mondott zárót, amelyben hangsúlyozta: a konferencia jó alkalom volt arra, hogy a legfontosabb politikai kérdések kapcsán magas szintű véleménycserére kerüljön sor. mint mondotta, a tanácskozás fontos lépést jelentett a pártnak a marxizmus-leninizmus talaján álló eszmei egysége megszilárdítása felé. a résztvevők úgy foglaltak állást, hogy a jövőben időközönként ismét össze kell majd hívni hasonló találkozókat.

kn /mh pk
16.19 030482 0833

Le

-.-

sk0029 4 230 mtik1032

diplomata-gyilkosság

párizs, 1982. április 3. /mti-upi/afp/ - egy ismeretlen személy szombaton párizsban agyonlőtte az izraeli nagykövetség első titkárát, amint az éppen eltávozott hazulról - jelentette be az izraeli nagykövetség szóvivője. a merénylőnek sikerült elmenekülnie. az izraeli nagykövet a hír vétele után a helyszíntre érkezett. a nagykövet azonnal a palesztin felszabadítási szervezetet vádolta az akcióval, jóllehet erre semmilyen bizonyítéka nem volt.

szemtanuk szerint a gyilkos a járdán odalépett a 17 éves fiával sétáló diplomatához, és közvetlen közletről több lövést adott le rá. a diplomata összeesett, s állapota olyan súlyos volt, hogy a gyors elsősegélynyújtás ellenére még a kórházba szállítás előtt belehalt sérüléseibe.

francia rendőrségi források szerint a 43 éves yacov barsimantovra egy fiatal nő adta le a lövéseket. letartóztatásokról eddig nem érkeztek jelentések.

az eset kapcsán a hírügynökségek felhívják a figyelmet az utóbbi időben elszaporodott franciaországi merényletekere. tavaly novemberben a párizsi amerikai nagykövet, christian chapman ellen kíséreltek meg merényletet, míg január közepén charles ray amerikai katonai attasé-helyettes esett merénylet áldozatául. mind a három diplomatára 7,65 - ös kaliberű pisztolyból adták le a lövéseket.

kr pk
16.24 030482 1328

--

sk0030 4 230 mtik1033

falkland - visszhang

1982. április 3. /mti-reuter/ap/afp/upi/ - a brit-argentin viszály kiéleződése, a falkland-/malvin/-szigetek argentin birtokbavétele után külföldön megoszlanak a vélemények a történetekről.

brazília, peru, ecuador és bolívia támogatásáról biztosította argentinának a szigetcsoporthoz vonatkozó igényét - de a négy ország külügyminisztériumainak nyilatkozata tárgyalásos megoldást sürgetett és a nemzetközi viszályok békés megoldása mellett foglalt állást. caracasban diplomáciai források úgy tudják, hogy venezuela ugyancsak

le

jogosnak véli argentina igényét a területre - de nem ért egyet az igény érvényesítésének módjával. a chilei junta - amely a beagle-csatorna ügyében hadilábon áll argentinával - mélységes nyugtalanságát fejezte ki az események miatt.

madridban a lapok a rokonszenv hangján kommentálták az eseményt és gibraltárral példálózta; ismeretes, hogy spanyolország igényt tart a brit fennhatóság alatt álló „sziklára”, a spanyol kormány pénteken nyilatkozatban támogatta argentina igényét a szigetcsoporthoz - de ugyancsak elítélte az erőszak alkalmazását.

malcolm fraser ausztrál kormányfő csapatainak visszavonására szólította fel argentinát. a norvég külügyminiszter oslóban azt mondta, hogy kormány elhatárolja magát az argentin kormány akciójától, amely a viszályt katonai eszközökkel kívánja megoldani. a török kormány szombaton szintén a békés megoldás felkutatására szólította fel a brit és az argentin kormányt. claude cheysson francia külügyminiszter szombaton telefonon biztosította együttérzéséről kollégáját, lord carringtont, a biztonsági tanács vitája során a francia képviselő pedig az argentin csapatok visszavonását követelte.

a nemzetközi reagálások egy részének közös vonása még, hogy miközben argentina barátai elismerik az argentin igények jogosságát, nagy-britannia szövetségesei tartózkodnak attól, hogy állást foglaljanak abban a kérdésben: vajon jogos-e argentina igénye a szigetcsoporthoz? ez utóbbiak, többé-kevésbé határozottan, a status quo helyreállítását követelik, nyitva hagyva a lehetőséget a brit-argentin megállapodásra.

egy brit konzervatív párti parlamenti képviselő sajátos reakciója: „a legkevesebb, amit megtehetnénk, hogy argentinát kizárjuk a labdarugó világbajnokság döntőiből,„

fg pk
16.32 030482 2318

--

sk0031 4 230 mtik1034

namibia

liszabon, 1982. április 3. /mti-ap/adn/ - a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ elhalasztotta a döntést arról, hogy elfogadja-e vagy sem az öt nyugati államnak /az „összekötő csoport”, -nak / a namibiai választások rendjére vonatkozó új javaslatait - jelentette luandából az angol angoliai hírügynökség.

le

hidupo hamutenya, a swapo tájékoztatási titkára, szombaton reggel luandai sajtóértekezletén azt közölte, hogy a szervezet meg fogja vizsgálni „az összekötő csoport”, javaslatait, ugyanakkor megerősítette: továbbra is javasolják egy újabb namibia-konferencia összehívását az ensz égisze alatt.

mint arról korábban beszámoltunk, az öt nyugati ország - az egyesült államok, nagy-britannia, franciaország, kanada és az nszk - küldöttsége, chester crocker afrikai ügyekkel megbízott amerikai államtitkár vezetésével, csütörtökön és pénteken luandában ismertette az újabb javaslatokat a swapo képviselőivel.

kr pk
16.54 030482 0957

--

sk0032 4 230 mtik1035

rövid hírek

magyar iparművészek

brüsszel, 1982. április 3. /mti/ - schrammel imre kerámiáiból és hübner aranka textilábrázolásaiból nyílt kiállítás a neves brüsszeli „la main”, iparművészeti galériában. a kiállítást jan walgrave, az antwerpeni muzeum igazgatója, az iparművészeti világtanács tagja avatta fel szép szamu érdeklődő előtt.

a legősibb szobor

-AFD

kairó, 1982. április 3. /mti/ - több mint hétezer éves szobormaradványra bukkantak nyugatnémet régészek a nilus deltájában. az emberfejet formázó torzó a legrégebb emberi alkotás, amelyet egyiptomban valaha is találtak, s akkor készülhetett, amikor az ember ismerkedni kezdett a földműveléssel. több régész véleménye szerint az egyiptomi kultúra bölcsője a nilus deltájában volt, de a régmúlt idők nyomait itt az időjárás és a nedvesség eltüntette - nem úgy, mint a nilus-völgyben és felső-egyiptomban, ahol a száraz, meleg időjárás megőrizte az emberi kéz alkotásait.

fg pk
17.14 030482 0969

--

sk0033 4 230 mtik1036

kiegészítés mai mtik1026-27-28. sz. hírünkhöz /falkland - parlament/

london, 1982. április 3. /mti/ - a miniszterelnök bejelentette még, hogy argentinától azonnali hatállyal megvonják az exporthiteleket - másszóval argentin rendeltetésű brit áru nem kap kiviteli támogatást.

john silkin az ellenzék katonai szóvivője kinos kérdéseket tett fel a katonai előkészületek, a diplomáciai erőfeszítések és a hírszerzés megbízhatósága felől, majd távozásra szólította fel a miniszterelnököt, valamint a külügy- és a hadügyminisztert.

a távozási-lemondást sürgető közbeszólásokból john nott hadügyminiszternek jutott ki a legtöbb, aki válaszul eszmefuttatásba bocsátkozott arról, hogy a brit haditengerészet - amely a legjobb esetben két hét múlva érkezhethet a falkland-szigetek térségébe - „párját ritkító”, erős, s képes „nagyon gyorsan cselekedni.”,

nott a konzervatív padsorokból sem kapott sok támogatást, a munkáspártiak pedig végigkiabálták a beszédét. pozíciója politikai megfigyelők szerint megrendült.

ae/mh fg pk

17.44 030482 1054

--

sk0034 4 230 mtik1037

falkland - részletek

buenos aires, 1982. április 3. /upi/reuter/ - port stanleyben, a falkland-/malvin/-szigetek fővárosában, pénteken több mint kétórás tüzharcot vívott a jelképes nagyságu, mintegy 80 főnyi brit tengerészgyalogos helyőrség a szigeteket birtokukba vevő argentin csapatokkal - mondták szombaton buenos aires-ben közelebbről meg nem nevezett források. az argentin hírigyűzők szerint négy és félezer argentin katona állt velük szemben.

a noticias argentinas argentin hírigyűzők katonai forrásokra hivatkozva azt is jelentette, hogy a helyi rádióadó ellenállásra szólította fel a szigetlakókat, akik egyébként fegyvereket és lőszert rejtettek el a szigeten - bizonyára azután, hogy az argentin csapatok tulnyomó fölénye nyilvánvalóvá vált. a bbc televízió

le

jelentette, hogy a tengerészgyalogosok egy csoportja hátramaradt a szigeten abból a céből, hogy megszervezze a szigetlakók ellenállását.

a upi amerikai hírügynökség jelentése szerint a brit tengerészgyalogosok a kormányzó - rex hunt - háza körül foglaltak állást, és csak a megadást sürgető ismételt felszólításra tették le a fegyvert. a tüzharcban - mint jelentettük - életét veszítette egy argentin százados, két másik tisz pedig megsebesült. hivatalos argentin közlés szerint a britek közül senki sem sérült meg; buenos aires-ben a lapok beszámoltak viszont brit sebesültekről is, a la nación című tekintélyes jobboldali lap pedig arról írt, hogy a szigetlakók fegyveres ellenállást tanúsítottak.

mint a reuter brit hírügynökség írja, a jelek arra utalnak, hogy a partraszállás nem volt olyan könnyű, mint amilyenek az első jelentések után tűnt. az argentin hírügynökség beszámolt arról is, hogy mar del platában a hadsereg kiürített két kórházat - talán a sebesültek fogadására.

a upi jelentette montevideóból, hogy egy argentin katonai gépen összesen 88-an - közöttük rex hunt, a kormányzó, valamint a tengerészgyalogosok - érkeztek a szigetcsoporthoz uruguayba. a briteket a brit nagykövét és az uruguayi belügyminiszter fogadta. montevideóban a hatóságok közölték, hogy a britek nem nyilatkozhatnak a sajtónak. a repülőtéren szigorú biztonsági intézkedéseket léptettek életbe.

mint már jelentettük, szombaton a brit parlamentben thatcher miniszterelnök közölte, hogy brit flottakülönítmény indul a szigetcsoporthoz felé, s john noth hadügyminiszter ehhez hozzáfűzte, hogy a hadihajók „hadrendi fegyverzettel”, indulnak utnak.

fg pk
18.23 030482 2460

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

szaudi hadügyminiszter irakban

bagdad, 1982. április 3./reuter/upi/ - szombaton előzetes bejelentés nélkül az iraki fővárosba érkezett szultán ibn abdul aziz herceg, szaúd-arábia hadügyi és légügyi minisztere, s megbeszéléseket kezdett szaddam husszein iraki elnökkel. a tárgyalásokon az iraki-iráni háború alakulásáról volt szó.

Ae

abdel aziz átadta az iraki elnöknek khaled szaúd-arábiai király és fahd herceg, trónörökös szóbeli üzenetét, amelyben - hírek szerint - további támogatásáról biztosította irakot a már másfél éve tartó háboruban.

a reuter brit hírszolgálati iroda úgy tudja, hogy a hét elején az irakot támogató más arab államok vezetői hasonló konzultációt kértek telefonon az iraki elnöktől. husszein jordániai király - egy hasonlóan be nem jelentett váratlan látogatás alkalmával - találkozott az iraki politikai és katonai vezetőkkel. az ina úgy értesült, hogy szombaton bagdadba érkezett az észak-jemeni elnök különleges megbízottja is.

kr pk
18.53 030482 0992

-.-

sk0036 4 230 mtik1039

ghali - izrael

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. április 3./mti/ - az egyiptomban „békefolyamatként”, emlegetett tárgyalássorozati esélyeinek „szertefoszlásáról”, csökkenéséről beszélt - első ízben - szombaton butrosz ghali külügyi államminiszter, a megszállt palesztin területeken tanúsított izraeli politika kapcsán.

az egyiptomi diplomácia második embere az október, című kairói hetilap hasábjain nyílt levélben fordult az izraeli néphez, s ebben „heves ellenérzésének”, adott hangot a palesztinok iránt tanúsított embertelen magatartás, jogaiknak semmibevétele miatt.

ghali elismerte, hogy „békébe vetett hite, optimizmusa, amely továbbra sem szűnt meg”, voltaképpen a képzelőerőn alapul „és láthatóan nem kapcsolódik a realitáshoz”. Mégis megmaradt derűlátását a „mult tapasztalataira”, alapozta, emlékeztetve arra, hogy az izraellet aláírt békeszerződést megelőzően, az első érintkezésekkor, mily mértékben reménytelennek tűnt a két fél közötti megegyezés.

az elvben izraelnek címzett nyílt levél - a borulátás okainak felfedése után, s ennél fogva logikai buktatótól nem éppen mentesen - egyszersmind az araboknak is szól, amennyiben a „békefolyamat”, továbbfejlesztésének módját „más arab felek csatlakozásában”, látja.

Ae

a levél, az egyiptomi diplomácia eddigi igyekezetéhez híven, igyekeznek elosztani azokat az izraeli aggodalmakat, amelyek szerint a sinai-félsziget április 26-ra ígért evakuációja után a két ország kapcsolatai - kairói kezdeményezésre - hűvösebbek lesznek a mostaninál. ghalí egyfelől hangsúlyozza egyiptomnak az arab világhoz való tartozását, másfelől leszögezi, hogy az egyiptomi-arab kibékülés nem mehet az izraellel fenntartott, normalizált viszony rovására. az arab részvételt - „akár palesztint, akár jordániait, vagy bármilyen egyebet, - szorgalmazza a tárgyalási folyamatban, s egyiptomi állítással közvetett arab-izraeli kapcsolatfelvételt javasol.

ghali levele végén kijelenti, hogy a „békének nincs kézzelfogható garanciája, s az egyetlen biztosítékot „a kölcsönös bizalomban és a nézetkülönbségek leküzdésére irányuló politikai szándékban, fogalmazza meg.

rg/mh pk
19.18 030482 2191

--

sk0037 4 230 mtik1040

falkland - bt

new york, 1982. április 3. /reuter/ - az ensz biztonsági tanácsa szombaton - közép-európai idő szerint az esti órákban - folytatta tanácskozását a falkland-/malvin/-szigetek argentin birtokbavétele miatt előterjesztett brit panasz ügyében.

megfigyelők szerint a mostani ülésen nicanor costa mendez argentin külügyminiszter sürgetni fogja a testületet: utasítsa el azt a brit követelést, amely az argentin csapatok haladéktalan kivonását szorgalmazza a szigetcsoportról.

a fejleményekhez tartozik, hogy bernben szombaton hivatalosan bejelentették: svájc látja el a brit érdekek képviselőjét buenos aires-ben, miután nagy-britannia pénteken megszakította diplomáciai kapcsolatait argentinával.

fg pk
19.33 030482 0744

--

Ae

sk0038 4 800 mtik1042

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke

sk0001-sk0032-ig

budapest, 1982. április 3. /mti/

sk0001 puja - laosz - záróközlemény /1.r./
 sk0002 puja - laosz - záróközlemény /2.r./
 sk0003 falkland - carrington és nott sajtóértekezlete /1.r./
 sk0004 falkland - carrington és nott sajtóértekezlete /2.r./
 sk0005 falkland - carrington és nott sajtóértekezlete /3.r./
 sk0006 salvador /1.r./
 sk0007 salvador /2.r./
 sk0008 laosz - kina
 sk0009 április 4 - szovjetunió
 sk0010 bt - nicaragua
 sk0011 falkland-szigetek - újabb fejlemények /1.r./
 sk0012 falkland-szigetek - újabb fejlemények /2.r./
 sk0013 marchais - nicaraguai látogatás
 sk0014 puja frigyés hanoiban
 sk0015 bt - jordániai javaslat
 sk0016 velajati
 sk0017 nicaragua - ensz
 sk0018 giscard d'estaing
 sk0019 falkland - a brit kormányzó uruguayban
 sk0020 libanon, feszültség /1.r./
 sk0021 libanon, feszültség /2.r./
 sk0022 rövid hírek: beirut: irán - pfsz
 athén: kiprianu - papandreu
 szófia: százhárom éves főváros
 szófia: bolgár-görög pártgyűltműködés
 paris /texas/ forgószél
 sk0023 falkland
 sk0024 falkland - parlament - 2
 sk0025 falkland - brit parlamenti vita /2.r./
 sk0026 rövid hírek: athén: vrhovec - papandreu
 uj-delhi: doszt
 london: eltűnt repülőgép
 róma: vörös brigádok
 sk0027 usa - pakisztán
 sk0028 lemp-konferencia - vége
 sk0029 diplomatagyilkosság
 sk0030 falkland - visszhang
 sk0031 namibia
 sk0032 rövid hírek: brüsszel: magyar iparművészek
 kairó: legősibb szobor
 mh/pk
 19.35 030482 1762

--

Ae

sk0039 4 800 mtik1043

külpolitikai tartalomjegyzék sk0033-sk0039-ig
 sk0033 kiegészítés /falkland-parlament/ 1026-27-28-hoz/
 sk0034 falkland - részletek
 sk0035 szaudi hadügyminiszter irakban
 sk0036 ghalí - izrael
 sk0037 falkland - bt
 sk0038 tartalomjegyzék - 1
 sk0039 tartalomjegyzék - 2
 mh/pk

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 patak károly

19.37 030482 0474

--

Ae

00.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371**Külföldi hírek**-----
 budapest, 1982. április 04.

küL.

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

falkland-szigetek - biztonsági tanács

new york, 1982. április 4. /ap/reuter/dpa/ - az ENSZ biztonsági tanácsa szombaton határozatban szólította fel argentinát, hogy haladéktalanul vonja ki csapatait a falkland-szigetektől. a határozat felhívja a szigetek hovatartozásának kérdésében egymással szembenálló nagy-britanniát és argentinát, hogy szüntessék be az ellenségeskedést, és diplomáciai úton rendezzék nézeteltéréseiket. a biztonsági tanács szombati döntésével a brit ENSZ-delegátus pénteken beterjesztett határozati javaslata mellett foglalt állást. a BT tiz tagjának igenlő állásfoglalása mellett csak panama szavazott nemmel, a szovjetunió, kína, Lengyelország és Spanyolország képviselője tartózkodott a szavazástól.

a BT szombati vitájában felszólalt nicanor costa mendez argentin külügyminiszter a falkland-szigetek katonai megszállásáról azt mondta, hogy országa „nem foglalt el semmiféle külföldi területet... az argentin katonai akciót olyan lépésnek minősítette, amelynek célja egy „klasszikus„ gyarmati helyzet megszüntetése volt. visszautasította azokat a vádakát, hogy országa elhamarkodottan döntött volna a katonai lépésről. azt mondta, hogy argentina korábban körültekintően és türelemmel próbált tárgyalni, de nagy-britannia részéről a „lehető legkisebb„ rugalmasságot sem tapasztalta. costa mendez kijelentette: nagy-britanniát terhelné a felelősség, ha a szigetekben a jövőben a békét fenyegető akcióra kerülne sor. a külügyminiszter szerint argentina hajlandó diplomáciai úton tárgyalásokat kezdeni nagy-britanniával, de nem kíván megbeszéléseket folytatni az argentin szuverenitás kérdéséről.

Um

16

